

**Міністерство освіти і науки України
Інститут обліку і фінансів НААН України
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва**

**СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ
ТА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО
ВИРОБНИЦТВА**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції**

9–10 листопада 2017 р.

Харків – 2017

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

О.В. УЛЬЯНЧЕНКО, член-кореспондент НААН України, доктор економічних наук, професор; **В.М. ПЕТРОВ**, кандидат економічних наук, професор університету, **О.В. ОЛІЙНИК**, доктор економічних наук, професор; **Г.П. ПАСЕМКО**, доктор наук з державного управління, професор; **М.Ф. ОГІЙЧУК**, кандидат економічних наук, професор; **В.В. ЯРОВА**, кандидат економічних наук, доцент; **О.В. ГОРОХ**, кандидат економічних наук, доцент; **І.В. ГОРКОВЕНКО**, кандидат економічних наук, доцент.

Сучасний стан і перспективи розвитку обліку, аналізу та фінансового забезпечення підприємств агропромислового виробництва: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 9-10 листопада 2017 р./ Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків: ХНАУ, 2017. – 342 с.

Представлено повідомлення про результати наукових досліджень.
Розраховано на вчених, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

Видається за редакцією авторів.

Рекомендовано до друку радою факультету обліку і фінансів
(протокол № 3 від 18.10.2017 р.).

О. В. Лега, канд. екон. наук, доцент
Н. С. Коломієць, магістр
Полтавська державна аграрна академія

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОВІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

На платників податків (фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи) згідно ПКУ покладено ряд обов'язків, основними серед яких є: реєстрація у контролюючих органах; ведення в установленому порядку облік доходів і витрат, складання звітності, що стосується обчислення і сплати податків та зборів; подання до контролюючих органів у порядку, встановленому податковим та митним законодавством, декларації, звітності та інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків та зборів; перерахунок податків та зборів в строки та у розмірах, встановлених ПКУ.

Але досить часто при розрахунках з бюджетом виникають протиправні діяння (дія чи бездіяльність) платників податків, податкових агентів, та/або їх посадових осіб, а також посадових осіб контролюючих органів, що призводять до невиконання або неналежного виконання вимог, установлених ПКУ, що визнаються податковими правопорушеннями.

Вчинення платниками податків, їх посадовими особами та посадовими особами контролюючих органів порушень законів з питань оподаткування тягне за собою відповідальність, передбачену ПКУ: фінансову; адміністративну; кримінальну.

Адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність.

Ст. 163¹⁻⁴ виокремлено порушення, які супроводжуються виникненням адміністративної відповідальності:

- порушення порядку ведення податкового обліку, надання аудиторських висновків, неподання або несвоєчасне подання платіжних доручень на перерахування належних до сплати податків та зборів (обов'язкових платежів); невиконання законних вимог посадових осіб органів доходів і зборів - тягне за собою попередження або накладення штрафу у розмірі від 5 до 10 н.м.д.г.;

- порушення порядку утримання та перерахування податку на доходи фізичних осіб і подання відомостей про виплачені доходи тягне за собою попередження або накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій, а також на громадян - суб'єктів підприємницької діяльності у розмірі від 2 до 3 н.м.д.г.

Фінансова відповідальність визначена у ч.2 ст. 111 Податкового кодексу України у вигляді фінансових санкцій (штрафів), пені. Основними податковими

правопорушеннями, які призводять до фінансової від повільності є:

- порушення встановленого порядку взяття на облік (реєстрації) у контролюючих органах - штраф на самозайнятих осіб - 170 гривень, на юридичних осіб, відокремлені підрозділи юридичної особи чи юридичну особу, відповідальну за нарахування та сплату податків до бюджету під час виконання договору про спільну діяльність, - 510 гривень.

- неподання або несвоєчасне подання податкової звітності або невиконання вимог щодо внесення змін до податкової звітності штраф - 170 гривень, за кожне таке неподання або несвоєчасне подання;

- порушення строків реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних та допущення помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної – 10 % суми ПДВ, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, - у разі порушення строку реєстрації до 15 календарних днів; 20 % від 16 до 30 календарних днів; 30 % - 31 до 60 календарних днів; 40 % - від 61 до 365 календарних днів;

- порушення встановлених законодавством строків зберігання документів з питань обчислення і сплати податків та зборів, а також документів, пов'язаних із виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи - штраф в розмірі 510 гривень.

- у разі визначення контролюючим органом суми податкового зобов'язання штрафні (фінансові) санкції (штрафи) складають 25 відсотків суми визначеного податкового зобов'язання, завищеної суми бюджетного відшкодування; при повторному протягом 1095 днів визначенні контролюючим органом суми податкового зобов'язання з цього податку, зменшення суми бюджетного відшкодування - 50 % суми нарахованого податкового зобов'язання, завищеної суми бюджетного відшкодування.

Крім того ПКУ встановлені також штрафні санкції за порушення: строку та порядку подання інформації про відкриття або закриття банківських рахунків, порядку подання інформації про фізичних осіб - платників податків; порядку реєстрації акцизних накладних та розрахунків коригування до таких акцизних накладних в Єдиному реєстрі акцизних накладних; правил застосування спрощеної системи оподаткування фізичною особою - підприємцем; вимог до договорів довгострокового страхування життя чи договорів страхування в межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема, страхування додаткової пенсії.

Підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад злочину, передбаченого Кримінальним Кодексом України.

Кримінальна відповідальність передбачена ст. 212 Кримінального кодексу за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). При цьому:

- умисне ухилення від сплати податків, зборів, вчинене службовою особою підприємства, установи, організації, незалежно від форми власності або особою, що займається підприємницькою діяльністю без створення юридичної

особи чи будь-якою іншою особою, яка зобов'язана їх сплачувати, якщо ці діяння призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у значних розмірах, - карається штрафом від 1 тисячі до 2 тисяч н.м.д.г. або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років;

- ті самі діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у великих розмірах, - від 2 тисяч до 3 тисяч н.м.д.г. з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років;

- діяння, описані вище, вчинені особою, раніше судимою за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), або якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів в особливо великих розмірах, - від 15 тисяч до 25 тисяч н.м.д.г. з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років з конфіскацією майна;

Необхідно врахувати, що якщо особа, яка вчинила податковий злочин, сплатила податки, збори (обов'язкові платежі), а також відшкодувала шкоду, завдану державі їх несвоєчасною сплатою (фінансові санкції, пеня), то її очікує звільняється від кримінальної відповідальності.

Отже, платники податків та зборів повинні правильно та у встановлені строки виконувати податковий обов'язок - обчислити, задекларувати та/або сплатити суму податку та збору в порядку і строки, визначені ПКУ та іншими законодавчими актами. Це дасть змогу уникнути притягнення посадових осіб, відповідальних за організацію і ведення бухгалтерського обліку й звітності, а також за нарахування й сплату податків, зборів і інших обов'язкових платежів, при здійсненні фінансово-господарської діяльності, до охарактеризованих вище видів відповідальності.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02 груд. 2010 р. (поточна редакція від 10 верес. 2017 р.) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-21) № 8073-X від 07 груд. 1984 р. (поточна редакція від 26 жовт. 2017 р.) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/page>.

3. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 05 квіт. 2001 р. (поточна редакція від 03. верес. 2017 р.) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page>.